Hoofdstuk	Beschrijving van de actie	Nieuwe acties 2026
Afval	Monitoring: Jaarverslag over de hoeveelheid afval die door de stad wordt geproduceerd	NIEUW
Afval	Het repareren, hergebruiken en recycleren van voorwerpen vergemakkelijken door diensten op te zetten die toegankelijk zijn voor alle Brusselaars. Dit omvat: - sensibiliseringsacties en begeleiding van evenementen en handelaars om meer hergebruik te bevorderen - het aanmoedigen van het repareren van producten en het hergebruiken van nog functionele voorwerpen; - het optimaliseren van de recycling van materialen; - het opzetten van kleine inzamel-, sorteer- en reparatiecentra in elke wijk; - het ondersteunen van lokale initiatieven zoals kringloopwinkels en reparatiecafés; - het beschikbaar stellen van duidelijke en in kaart gebrachte informatie over alle beschikbare voorzieningen (glasbakken, inzamelpunten voor textiel, olie en afgedankte elektronica, evenals verenigingen of reparatiewinkels).	NIEUW
Afval	De opslagcapaciteit voor meubilair (bijvoorbeeld van scholen) uitbreiden met het oog op het opknappen en hergebruiken ervan	NIEUW
Afval	Het aantal ophaalbeurten voor grofvuil in de wijken verhogen om meer grondstoffen te hergebruiken	NIEUW
Afval	De stad zet zich in om voedselverspilling tegen te gaan door concrete en gezamenlijke maatregelen te nemen, zoals: •Het gebruik van herbruikbare verpakkingen en de rest-o-pack aanmoedigen. •Proactief omgaan met porties en voedselresten in de openbare kantines van de Stad Brussel: •De hoeveelheden die in de kantines worden geserveerd aanpassen aan de werkelijke vraag, door een nauwkeuriger beheer van de porties, om verspilling te voorkomen. • Educatieve programma's opzetten in scholen en andere gemeentelijke kantines om kinderen te leren hoe belangrijk het is om geen voedsel te verspillen. •Niet-opgediende maar nog eetbare etensresten (bijvoorbeeld ongeschild fruit, ongekookte groenten) zouden kunnen worden hergebruikt in recepten of verwerkt tot andere maaltijden, of zelfs herverdeeld	NIEUW
Afval	De kringloop van organische en koolstofhoudende grondstoffen op het grondgebied optimaliseren: een systeem met meerdere actoren ontwikkelen om gefragmenteerd houtafval of aanverwante resten (haksels, spaanders, zaagsel) efficiënt te hergebruiken, nieuwe synergieën tussen actoren creëren en de lokale valorisatie van organisch materiaal bevorderen.	NIEUW
Afval	Een intern kader opzetten dat de naleving van de Brudalex-verplichtingen voor alle evenementen garandeert: de interne processen verduidelijken, de vereisten opnemen in overheidsopdrachten (catering, logistiek…), de diensten begeleiden bij hun beslissingen, de ambtenaren regelmatig herinneren aan de regelgeving en het systematische gebruik van de beschikbare herbruikbare diensten bevorderen.	NIEUW
Afval	Een geoptimaliseerd dienstenaanbod ontwikkelen rond het ter beschikking stellen van herbruikbare verpakkingen door Rock the City aan evenementenorganisatoren in de regio (hergebruik wordt de norm en wordt opgenomen in het aanbod van materiaal voor evenementen)	NIEUW
Afval	De actoren in de horecasector begeleiden bij de geleidelijke implementatie van de verplichtingen van de Europese PPWR-verordening, met name op het gebied van hergebruik voor afhaalmaaltijden (acceptatie van eigen verpakkingen vanaf 2027, verplichting om een herbruikbare optie aan te bieden vanaf 2028).	NIEUW
Afval	Bijdragen aan de ontwikkeling, op gemeentelijk en/of gewestelijk niveau, van een geharmoniseerd systeem voor hergebruik van voedselverpakkingen en meeneemdrankjes, in overeenstemming met de Europese beste praktijken (ReUse Vanguard Project, EU Reuse Framework). Dit systeem heeft tot doel het gebruik van herbruikbare verpakkingen te vergemakkelijken, de logistieke infrastructuur (inzameling, reiniging, herverdeling) te delen en synergieën te creëren tussen publieke, private en maatschappelijke actoren.	NIEUW

Afval	De afvalverwerking optimaliseren door alle afvalstromen (textiel, meubilair, bouwmaterialen, enz.) voor te bereiden op hergebruik en recycling, door de scheiding aan de bron te versterken, door de lokale actoren te begeleiden en door het gebruik van aangepaste lokale ketens en infrastructuren te bevorderen, in het kader van een proces van voortdurende verbetering.	NIEUW
Afval	De stad ondersteunt de uitbreiding van de inzameling van textielafval, waarbij zij zich met name baseert op bestaande voorzieningen – kledingcontainers, kringloopwinkels en actoren uit de sociale economie – in overeenstemming met de Europese doelstellingen voor inzameling en hergebruik, rekening houdend met lokale beperkingen. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan ondergrondse kledingcontainers, die het mogelijk maken om de vervuiling te beperken die gepaard gaat met bovengrondse containers. Aanvullende inzamelingsmethoden, die afhankelijk van de context incidenteel of gericht kunnen zijn, worden eveneens onderzocht.	NIEUW
Afval	Het opzetten van gestructureerde logistieke ondersteuning en bewustmakings- en vormingsacties voor de contactpersonen van collectieve composteerplaatsen en voor burgers, om een autonoom, efficiënt en duurzaam beheer van de composteerplaatsen op het grondgebied te garanderen.	NIEUW
Afval	Manden ter beschikking stellen aan de inwoners om hun bladeren gratis in te deponeren, met het oog op de valorisatie van groenafval en korte ketens	NIEUW
Afval	CPAS-klimaatplan - Actie afvalvermindering - Een strategie voor de vermindering van plastic afval in de Usine du Linge implementeren	NIEUW
Afval	CPAS-klimaatplan - Actie herverpakking - Het CYCLUP Electro-project voortzetten: inzameling en herverpakking van huishoudelijke apparaten en sociaal-professionele re-integratie.	NIEUW
Afval	CPAS-klimaatplan - Actie vermindering van papierafval - Digitalisering van administratieve gegevens om het papierverbruik te verminderen.	NIEUW
Afval	Het gebruik van biociden in de openbare ruimte geleidelijk verminderen dankzij het gebruik van een niet-biocidenoplossing die momenteel wordt uitgerold en zich in de testfase bevindt.	NIEUW
Afval	De mogelijkheid onderzoeken om kanaalwater te gebruiken in plaats van stadswater voor de technische diensten in de openbare ruimte (openbare reiniging en Groene Ruimten)	NIEUW
Afval	BRAVVO: Voorzien in bewustmaking rond het milieu en de netheid van de openbare ruimte voor alle vredeshandhavers (140 agenten) (om de aanpak van dit thema, de meldpunten voor interventies en de mogelijkheden voor bewustmaking van het publiek te versterken).	NIEUW
Afval	BRAVVO: Onze externe onderhouds-/schoonmaakdienst bewust maken van het gebruik van milieuvriendelijke schoonmaakproducten en van afvalscheiding.	NIEUW
Afval	BRAVVO: In het kader van de SEMJA (Dienst voor begeleiding van alternatieve gerechtelijke maatregelen), ontwikkeling van collectieve diensten, gericht op het schoonmaken en het bewustmaken van de daders van het belang van een schone openbare ruimte.	NIEUW
Afval	BRAVVO: Ontwikkeling van preventiecampagnes "Respect is gratis", in het kader van gemeentelijke administratieve sancties, met selectie van hotspots in de wijken voor verspreiding van materiaal door de wijkagenten (bijv.: preventie van hondenpoep).	NIEUW
Biodiversiteit	De inwoners begeleiden bij het beheer van hun woningen en bij het aannemen van goed gedrag tijdens periodes van extreme hitte via bewustmakingsmaatregelen, communicatie over gewestelijke steunmaatregelen of aanvullende stimuleringsmaatregelen	NIEUW
Biodiversiteit	Rekening houden met risico's en maatregelen voor aanpassing, preventie en beheer in verband met invasieve uitheemse soorten (Aziatische hoornaars, Japanse duizendknoop, enz.)	NIEUW

Biodiversiteit	Het Donderberggebied behouden	NIEUW
Biodiversiteit	Een project "NATUURPLAN NOH-Mutsaert" opstarten om de natuur in Neder-Over-Heembeek – Mutsaert te beschermen en op te waarderen	NIEUW
Biodiversiteit	Partnerschappen met lokale bedrijven, verenigingen en ngo's aanmoedigen om een deel van de aanplant te financieren.	NIEUW
Biodiversiteit	Ervoor zorgen dat bij geplande herinrichtingen van openbare en groene ruimten zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met aspecten zoals biodiversiteit, vergroening, het verminderen van het stedelijk hitte-eilandeffect, geïntegreerde regenwaterbeheer, mobiliteit en het benutten van het potentieel voor koolstofarme warmte en koude in de bodem. De verschillende realisaties zullen worden gemonitord aan de hand van een reeks resultaatindicatoren.	NIEUW
Biodiversiteit	Een Boomplan aannemen voor de aanplant van bomen en de vergroening van de openbare ruimte en de grond om het hitte-eilandeffect zoveel mogelijk tegen te gaan en de bodem te ontwateren, wat zal bijdragen aan het lokaal veerkrachtiger maken van Brussel tegen de gevolgen van de klimaatverandering	NIEUW
Biodiversiteit	Een verlichtingsplan ontwikkelen en efficiënte openbare verlichting installeren om de veiligheid in en rond groene ruimten te verbeteren, met aandacht voor de rust van de omwonenden en het beperken van lichtvervuiling	NIEUW
Biodiversiteit	Rekening houden met allergene eigenschappen bij de keuze van beplanting, met name bij laanbomen en grassen (pollen)	NIEUW
Biodiversiteit	Een Mussenplan uitvoeren om met name de aanwezigheid van mussen op het grondgebied van de stad te lokaliseren en in kaart te brengen, naar het voorbeeld van andere gemeenten Mussen en biodiversiteit	NIEUW
Biodiversiteit	De veerkracht van de Stad Brussel verbeteren tegen extreme weersomstandigheden, met name door een noodplan voor overstromingen en een veerkrachtplan tegen hittegolven op te stellen, en tegelijkertijd te zorgen voor de uitvoering van concrete aanpassingsmaatregelen op het Brusselse grondgebied.	NIEUW
Biodiversiteit	Gebruikmaken van wijkcontracten om groen in de wijken te brengen, wandelingen en workshops rond biodiversiteit (VerTsailles, Ca plante aux Marollen, enz.)	NIEUW
Biodiversiteit	Opstellen van een Ruimtelijk Kwaliteitsplan voor de Brugmann-site, na voorafgaande uitvoering van een studie naar het potentieel voor duurzame ontwikkeling (hydrologische studie, bodemanalyse, …)	NIEUW
Biodiversiteit	De mogelijkheden voor herinrichting (begroeiing, GRB, parkeren) in de wijk Pentagone analyseren op basis van de belanghebbenden, naar het voorbeeld van de studies die in de wijken Laken en Europees werden uitgevoerd	NIEUW
Biodiversiteit	Aanvullende maatregelen invoeren om de migratie van amfibieën in Neder-Over-Hembeek te waarborgen	NIEUW
Biodiversiteit	Wetland: bescherming en herinrichting van gebieden die essentieel zijn voor inheemse en trekkende soorten	NIEUW
Biodiversiteit	De connectiviteit van de Groene Ruimten voor kleine fauna verbeteren: doorgangen voor egels, eekhoorns, kikkers, zwarte corridors	NIEUW

Biodiversiteit	Klimaatplan OCMW - Actie vergroening - Groene daken en gevels: naar een betere natuurlijke regulering van klimaatcrisisscenario's en meer biodiversiteit.	NIEUW
De administratie transformeren	In overeenstemming met de in 2024 aangenomen Strategie voor Duurzame Aankopen, de duurzaamheidsclausules van bepaalde bestekken verbeteren bij de herlancering van overheidsopdrachten: bijv. voor het afval van de gebouwen van de stad	NIEUW
De administratie transformeren	Textielhergebruik: een oplossing vinden voor het recyclen en hergebruiken van oude werkkleding en persoonlijke beschermingsmiddelen van de Stad Brussel	NIEUW
De administratie transformeren	Een vormingsbeleid ontwikkelen dat gericht is op het vergroten van vaardigheden, dat interne mobiliteit en loopbaanontwikkeling bevordert, met name op het gebied van vaardigheden die verband houden met de transitie – door het vormingsaanbod uit te breiden of door aanvragen voor specifieke externe vormingen te ondersteunen	NIEUW
De administratie transformeren	CPAS-klimaatplan - Actie duurzame aankopen - Duurzame aankopen doen in het kader van overheidsopdrachten en bestrijding van sociale dumping.	NIEUW
De administratie transformeren	CPAS-klimaatplan - Bewustmakingsactie - Een strategie ontwikkelen om werknemers en gebruikers van het OCMW bewust te maken van duurzaamheid.	NIEUW
De administratie transformeren	De mogelijkheden voor diversificatie van financiering en leningen van de stad voor projecten met een milieu-impact uitbreiden en benutten (bijv. groene obligaties, participatieve financiering zoals de gemeentelijke bon in Etterbeek, enz.)	NIEUW
De administratie transformeren	De investeringsinspanningen van de stad in duurzame projecten beter tot hun recht laten komen - Toewijzing van duurzame investeringsprojecten van de stad (afhankelijk van de verschillende maturiteiten) in het kader van aanbestedingen van bankinstellingen gericht op de financiering van investeringsuitgaven	NIEUW
De administratie transformeren	BRAVVO: Waar mogelijk milieuclausules opnemen in de door Bravvo gepubliceerde overheidsopdrachten (uitrusting, kleding, ...) en intern nadenken over het uitbreiden van het gebruik van deze clausules naar alle aankopen (schoonmaakproducten, benodigdheden, ...).	NIEUW
De administratie transformeren	BRAVVO: Nieuwe BRAVVO-medewerkers tijdens de introductiedagen bewust maken van de milieuaspecten in hun beroep.	NIEUW
Economie	Winkels, rommelmarkten en vlooienmarkten aanmoedigen om maatregelen te nemen die gericht zijn op het verminderen van de afvalproductie, met het oog op zero waste. Er zullen partnerschappen en specifieke stimulansen worden voorgesteld om deze overgang naar een circulaire economie te begeleiden.	NIEUW
Economie	Ontwikkeling van een commercieel ontwikkelingsplan dat bijdraagt aan de doelstellingen van het Klimaatplan (mobiliteit, zero waste, enz.)	NIEUW
Economie	Inrichting van specifieke leveringszones voor bakfietsen voor winkeliers	NIEUW
Economie	Nadenken over de toewijzing aan winkeliers en foodtrucks om te streven naar gezonder voedsel	NIEUW
Economie	Zorgen voor de promotie van milieuvriendelijke winkels via Localguide.brussels	NIEUW

Economie	Ondersteuning van de handelaars in het gebied bij goede duurzaamheidspraktijken via verschillende middelen: het organiseren van informatiebijeenkomsten voor handelaars over reeds toegepaste praktijken, het netwerken van actoren, het aanbieden van specifieke vormingen, conferenties, enz.	NIEUW
Energie	Een charter voor duurzaam bouwen / een algemeen analyserooster / een witboek opstellen waarin alle mogelijkheden worden opgesomd waarmee bij een renovatie rekening moet worden gehouden: isolatie, verwarming via warmtepompen, natuurlijke koeling, daken, GRB, enz.	NIEUW
Energie	Afhankelijk van de steun die de nieuwe gewestelijke regering ter beschikking stelt op het vlak van renovatie, zal de Stad Brussel de begeleiding van de burgers bij hun energierenovaties en de ontwikkeling van koolstofvrije verwarmingsmiddelen aanvullen en versterken: toegang tot informatie; samenwerking met actoren op het vlak van renovatie (Homegrade, Alliance rénolution, Convivence, enz.); financiële steun; enz.	NIEUW
Energie	De stad zal een aanpak voor renovatie en isolatie per wijk invoeren, waardoor middelen kunnen worden gebundeld en kosten kunnen worden bespaard dankzij schaalvoordelen. Dit kan met name gebeuren door de reproduceerbaarheid van "renovatietreinen" in Brussel te testen om bepaalde renovatiewerkzaamheden op het grondgebied op grote schaal uit te voeren, op basis van het testproject Reno +	NIEUW
Energie	Ontwikkeling van een energiegemeenschap in het AHC Krakeel met Brusselse Woning, Théâtre des Tanneurs en de gebouwen van de Stad Brussel	NIEUW
Energie	Systematisch voorstellen aan de eigenaars van gebouwen om de gevels waarop nieuwe muurschilderingen worden aangebracht te isoleren of bestaande muurschilderingen volledig te renoveren	NIEUW
Energie	In samenwerking met Brussel-Energie, in het kader van het project voor een stadsverwarmingsnet dat restwarmte van de verbrandingsoven naar NOH terugvoert, de mogelijkheden analyseren om de levering van koolstofarme warmte uit te breiden naar andere wijken van de stad en naar de burgers.	NIEUW
Energie	Een lokaal plan voor verwarming en koeling opstellen voor het hele grondgebied, in overeenstemming met artikel 25, lid 6, van de Europese richtlijn inzake energie-efficiëntie die in oktober 2025 van kracht wordt.	NIEUW
Energie	De laag- en hoogspanningsgebieden van het grondgebied in kaart brengen om de zones te bepalen die het meest geschikt zijn voor de oprichting van een energiedeling of -gemeenschap, wat het voor burgers gemakkelijker zou maken om de distributiekosten bij energiedeling te bepalen	NIEUW
Energie	Stedelijke lock-ineffecten vermijden bij renovatie- en bouwwerkzaamheden op het grondgebied van de Stad Brussel, bijvoorbeeld: voorzien in de juiste aansluitingen bij een renovatie voor een toekomstig koolstofvrij energievoorzieningssysteem, de invoering overwegen van een reglement om de ontwikkeling van open warmtenetten op het grondgebied te begeleiden of het geothermisch potentieel van een terrein te evalueren tussen een sloop/ heropbouw, voorzien in geschikte bevestigingen voor toekomstige fotovoltaïsche panelen bij een dakrenovatie of op gemeenschappelijke daken in mede-eigendommen.	NIEUW
Energie	Via de deelname van de Stad Brussel aan het Europese Multiroofs-project de daken op het grondgebied in kaart brengen en karakteriseren, om vervolgens mechanismen te definiëren die de multifunctionalisering van daken van gebouwen in de stedelijke ruimte stimuleren	NIEUW
Energie	Klimaatplan OCMW - Actie energiezuinig erfgoed - Zich inzetten om het energie- en waterverbruik in de gebouwen van het OCMW te verminderen.	NIEUW

Energie	Klimaatplan OCMW - Actie voor de productie van hernieuwbare energie om de gebruikers te laten profiteren van goedkopere en groenere energie.	NIEUW
Energie	CPAS-klimaatplan - Passiefgebouwen - Passieve renovatie en bouw doorvoeren in het kader van het 750-woningenplan	NIEUW
Energie	Klimaatplan OCMW - Actie energiebegeleiding - Begeleiding mogelijk maken op het gebied van goede energiepraktijken.	NIEUW
Energie	BRAVVO: Gebruik maken van schoonmaak- en bouwproducten (verf, vloeren, …) met een lage milieu-impact bij de inrichting en het onderhoud van de Bravvo-locaties.	NIEUW
Energie	BRAVVO: Een systeem ontwikkelen voor het volgen en monitoren van het energieverbruik in de verschillende vestigingen van BRAVVO om de uitgaven onder controle te houden en, indien nodig, het verbruik aan te passen	NIEUW
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	De energietransitie van de culturele instellingen van de stad versnellen door gebruik te maken van de begeleiding van Event Change, via gerichte en structurerende investeringen die gericht zijn op een duurzame vermindering van het energieverbruik. Deze aanpak vertaalt zich met name in: de voortzetting van de overgang naar ledverlichting, waarmee enkele jaren geleden is begonnen; het benutten van het fotovoltaïsche potentieel van de daken van culturele gebouwen; het prioriteren, begroten en geleidelijk uitvoeren van renovatiewerkzaamheden die als prioritair worden beschouwd, op basis van de aanbevelingen uit de BRUXEO-audits.	NIEUW
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Zorgen voor en versterken van de naleving van de afvalscheiding tijdens evenementen die door de stad worden georganiseerd of ondersteund, door de milieubepalingen in de bestekken te harmoniseren en een proces van voortdurende verbetering in gang te zetten om het beheer van de afvalstromen, de bewegwijzering en de inzamelingsvoorzieningen te optimaliseren.	NIEUW
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Het lokale toerisme bevorderen door de communicatiecampagnes van Visit.Brussels door te geven in andere Belgische steden en aangrenzende landen (in samenwerking met de ambassades en de toeristische diensten van de respectieve steden en regio's), en dit tijdens grote evenementen en belangrijke tentoonstellingen. Investeren in de bevordering van toeristische uitwisselingen met steden die bereikbaar zijn via nachttreinen (Berlijn, Barcelona, Wenen en Praag).	NIEUW
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Sport - Zwembaden: De mogelijkheid onderzoeken om waterbehandelingssystemen te installeren die gebruikmaken van ultraviolette desinfectietechnologie in het zwembad van het centrum, waardoor het gebruik van chloor wordt verminderd en de waterkwaliteit voor zwemmers wordt verbeterd.	NIEUW
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	De culturele instellingen van de Stad Brussel hebben inzicht in het energieverbruik van hun gebouwen	NIEUW
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	De prioritaire duurzaamheidsacties concretiseren die zijn geïdentificeerd tijdens de begeleiding door Event Change voor een tiental culturele locaties van de Stad Brussel – inrichting van uniforme sorteerpunten & werken aan afvalscheiding en afvalvermindering	NIEUW
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	De prioritaire duurzaamheidsacties die tijdens de begeleiding van Event Change voor een tiental culturele locaties van de Stad Brussel zijn geïdentificeerd, concretiseren – vorming van het personeel over verantwoord digitaal gebruik	NIEUW
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	De prioritaire duurzaamheidsacties die tijdens de begeleiding van Event Change zijn vastgesteld, concreet uitvoeren voor een tiental culturele locaties van de Stad Brussel - opstellen van een mobiliteitshandvest & plaatsen van fietsenrekken op basis van mobiliteitsonderzoeken op locaties waar deze ontbreken	NIEUW

Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Inrichtingen realiseren die een geïntegreerd regenwaterbeheer (GRB) mogelijk maken op de culturele gebouwen van de stad, op basis van de diagnoses en aanbevelingen tegen overstromingen die door de Klimaatcel ter beschikking worden gesteld, om de veerkracht tegen extreme weersomstandigheden te vergroten.	NIEUW
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Inclusieve sociale duurzaamheid promoten als kern van de evenementen van de stad, door gelijke kansen tot een transversale pijler van het milieu- en territoriaal beleid te maken. Deze aanpak heeft tot doel te garanderen dat duurzame evenementen ook veilig, toegankelijk, respectvol en inclusief zijn voor iedereen, door op een coherente manier geweld- en discriminatiepreventie, de cultuur van toestemming, de diversiteit van het publiek en de uitingen, alsook het welzijn van de deelnemers en de teams te integreren. Deze aanpak is gebaseerd op een geharmoniseerd bestuur, gemeenschappelijke instrumenten, gespecialiseerde partnerschappen en voortdurende bewustmaking, om een ecologische transitie te verankeren die onlosmakelijk verbonden is met sociale rechtvaardigheid en samenleven.	NIEUW
Jeugd	Leer-tuinen in gemeentelijke scholen en Crèches systematisch invoeren, zodat kinderen al op jonge leeftijd vertrouwd raken met ecologische basisbegrippen. Deze tuinen bieden een kans om op een praktische manier te leren over biodiversiteit, de kringloop van de natuur en duurzame tuinpraktijken, en stimuleren tegelijkertijd ontdekking en experimenteren	NIEUW
Jeugd	De inzet van de Huizen voor het Kind voor het Klimaatplan voortzetten via een reeks concrete en educatieve acties, gericht op het duurzaam verankeren van milieuvriendelijk gedrag bij kinderen: - Zachte mobiliteit, met name fietsen, bevorderen via specifieke projecten en Pro Velo-vormingen; - Een zero waste-dynamiek op gang brengen door middel van actieve bewustmakingscampagnes gericht op kinderen en teams; - Het milieubewustzijn vergroten dankzij participatieve workshops over het milieu en klimaatverandering; - Gezonde en duurzame voeding aanmoedigen door vormingen en workshops aan te bieden rond lokaal eten, korte ketens en voedselpraktijken die de planeet respecteren.	NIEUW
Jeugd	BRAVVO: In 2026 zes Jeugdfesten organiseren in de Brusselse wijken rond het thema ecologische verantwoordelijkheid (bijv.: herbruikbaar servies, voorrang voor korte ketens, lokale ingrediënten, gebruik van herbruikbaar materiaal, afvalvermindering en -sortering...).	NIEUW
Jeugd	BRAVVO: Minstens één Pulse Eco (sociaal-sportieve straatanimatie) organiseren in minstens 5 wijken, met de nadruk op milieubewustzijn (bijv.: recyclage, upcycling...).	NIEUW
Jeugd	BRAVVO: Jongeren bewust maken van milieukwesties, milieuvriendelijk gedrag ontwikkelen en/of het bewustzijn over klimaatverandering vergroten door middel van concrete en educatieve acties, in elk Jeugdcentrum/Jeugdhuis/Gemeenschapscentrum (minimaal één actie per jaar): - MJNOH: aanleg van een moestuin in het kader van het kookproject; - Renards: bewustmaking over fast fashion in het kader van de jongerenraad; - Horizon: groenproject (aanleg, inzaaiing en onderhoud van het terras en het terrein samen met de jongeren); - Dolto: onderhoud van het kippenhok/de moestuin, koken met de geoogste producten en bewustmaking over korte ketens; - CJ Locomotive: deelname aan schoonmaakacties van het kanaal door jongeren van het duikproject; - In het kader van de kookworkshops die in de centra worden georganiseerd, gezond en duurzaam eten aanmoedigen door workshops aan te bieden rond lokaal eten, korte ketens en voedselpraktijken die respectvol zijn voor de planeet; - Een zero waste-dynamiek opzetten door middel van actieve bewustmakingscampagnes bij jongeren en teams.	NIEUW
Jeugd	BRAVVO: Elke jongerenraad mobiliseren rond milieukwesties (minimaal 1 sessie per jaar per centrum gewijd aan dit thema, gekoppeld aan ten minste 2 concrete acties, zoals schoonmaakacties of andere).	NIEUW

Jeugd	BRAVVO: Een onderdeel "Milieu" opnemen in elk actieplan van de jeugdcentra over de specifieke maatregelen die rond dit thema moeten worden uitgevoerd.	NIEUW
Jeugd	BRAVVO: Minimaal één activiteit per wijk plannen, in het kader van de Bravvo-interprofessionele vergaderingen (ISO), bijvoorbeeld ter gelegenheid van de jaarlijkse Clean Up Days (d.w.z. minimaal 1 actie in 6 wijken).	NIEUW
Jeugd	Doorgaan met de geleidelijke vervanging van plastic serviesgoed door roestvrijstalen serviesgoed (of zelfs glas of porselein) in 100% van de ecocrèches	NIEUW
Jeugd	Het verbruik van schoonmaakproducten verminderen door het personeel te sensibiliseren en via automatische leveringen elk kwartaal aan de Crèches, waarbij zo nauwkeurig mogelijk wordt ingespeeld op de behoeften van de Crèches aan deze schoonmaakproducten (Kanban-systeem).	NIEUW
Jeugd	Het concept van de 'schoolstraten' verder ontwikkelen	NIEUW
Mobiliteit	Klimaatplan OCMW - Actie mobiliteit op het werk - De ecologische voetafdruk van het wagenpark van het OCMW verkleinen en zachte mobiliteit bevorderen.	NIEUW
Mobiliteit	Klimaatplan OCMW - Maatregel telewerken - Een telewerkbeleid invoeren dat is afgestemd op de behoeften van iedereen.	NIEUW
Mobiliteit	Geleidelijke omschakeling van het wagenpark van De Brusselse Keukens naar 100% elektrisch	NIEUW
Mobiliteit	BRAVVO: Een fietspark voor de vredeshandhavers opzetten (om de zichtbaarheid van de agenten en de fiets als alternatief vervoermiddel te bevorderen, het werkterrein van de vredeshandhavers uit te breiden en de mogelijkheid te bieden om schooluitstapjes en/of jeugdcentra te begeleiden...).	NIEUW
Mobiliteit	BRAVVO: Elektrische voertuigen ter beschikking stellen voor het nieuwe mobiele GDP-team.	NIEUW
Mobiliteit	BRAVVO: Fietstochten integreren in de vakantieprogramma's en multisportworkshops die door de jeugdcentra worden aangeboden, met aandacht voor zachte mobiliteit, en de organisatie van fietsbrevetten bevorderen.	NIEUW
Mobiliteit en openbare ruimte	Zorgen voor een nauwe samenwerking met de Haven van Brussel over de rol van het kanaal in het duurzame goederenvervoer, door een duurzame vrijhandelszone te stimuleren, criteria op te stellen voor de levering van goederen over het water, enz.	NIEUW
Mobiliteit en openbare ruimte	De monitoring van realtime klimaatgegevens verbeteren dankzij sensoren verspreid over het grondgebied, met name om de luchtkwaliteit te volgen, het vervuilingsniveau te objectiveren, het effect van het stedelijk hitte-eiland te meten, enz.	NIEUW
Mobiliteit en openbare ruimte	Het Fietsplan evalueren en regelmatig bijwerken om de doeltreffendheid ervan te garanderen, de infrastructuur aan te passen aan de behoeften van fietsers en de ontwikkelingen op het gebied van duurzame mobiliteit te integreren	NIEUW
Mobiliteit en openbare ruimte	Fietsen voor iedereen toegankelijk maken via het project van de Piste Rouge in Versailles, omgebouwd tot een leuke en speelse leerbaan om op twee wielen te leren rijden in een gezellige en veilige omgeving	NIEUW

Mobiliteit en openbare ruimte	Inrichting van specifieke leveringszones voor bakfietsen voor winkeliers	NIEUW
Participatie, bestuur	BRAVVO: Stimuleren van milieugerelateerde maatregelen in projecten voor sociale bemiddeling (bijv.: ruilbeurs voor tweedehands spullen in de Noordwijk in het kader van Gratiferia, ondersteuning van collectieve tuinen in Laken in het kader van 'complexe wijken', schoonmaak en aanplant van fruitbomen in het kader van het DAL-project in Versailles...).	NIEUW
Voeding	Het aanbieden van gerichte vormingen voor professionals in de stadslandbouw (bijv. ergonomie, alternatieven voor gewasbeschermingsmiddelen, enz.)	NIEUW
Voeding	Het aanplanten van fruitbomen in de Groene Ruimten van de stad en in de openbare ruimte uitbreiden, waar mogelijk.	NIEUW
Voeding	Bestaande landbouwgronden (moestuinen of professionele activiteiten) beschermen tegen verstedelijking en samenwerken met de exploitanten om milieuvriendelijke landbouwpraktijken te waarborgen	NIEUW
Voeding	Streven naar de totstandkoming van een voedselgordel door landbouwgrond van de stad en haar OCMW in te zetten, zodat de Brusselse Keukens meer biologische groenten en fruit kunnen gebruiken die via korte ketens worden geproduceerd	NIEUW
Voeding	Alle actoren in de voedselketen op het grondgebied van de stad aanmoedigen om preventieve maatregelen te nemen om verspilling te beperken, met de nadruk op educatie, bewustmaking en samenwerking met verenigingen die onverkochte voedingsmiddelen ophalen. Winkels en bedrijven stimuleren om lokale labels of charters tegen voedselverspilling in te voeren	NIEUW
Voeding	Nadenken over de toewijzing aan winkeliers en foodtrucks om te streven naar gezonder voedsel	NIEUW
Voeding	Gebruikmaken van de aankoop van landbouwgrond door de Stad Brussel om bij te dragen aan de doelstelling van een voedselgordel en duurzame, voedselproducerende groenteteelt	NIEUW
Voeding	Klimaatplan OCMW - Actie: ontwikkeling van een nieuw aanbod van maaltijden in bulk in rusthuizen en verzorgingstehuizen.	NIEUW
Voeding	Klimaatplan OCMW - Actie voedselhulp - Het DREAM-project ontwikkelen: strijd tegen verspilling en de voedselkloof / Good Food for All.	NIEUW
Voeding	CPAS-klimaatplan - Actie stadslandbouw - Het GREENUP-project ontwikkelen: sociale economie, sociaal-professionele integratie en vorming tot stadslandbouwer.	NIEUW
Voeding	Voortzetting van de ondersteuning van het beheer van openbare boomgaarden door de bewoners	NIEUW
Voeding	Samenwerken met de exploitanten om milieuvriendelijke landbouwpraktijken te waarborgen	NIEUW
Voeding	Oprichting van een stedelijke hub om de leveringen van De Brusselse Keukens te optimaliseren, die momenteel worden verzorgd vanuit de centrale keuken in Haren	NIEUW
Voeding	BRAVVO: Geef de voorkeur aan fruit in de tussendoortjes die worden aangeboden tijdens jeugdworkshops of evenementen (bijv. Cap réussite, animaties en activiteiten in CJ...).	NIEUW

Water	De mogelijkheden voor de herinrichting van tuinstraten en sponsstraten, die de directe infiltratie van regenwater bevorderen, verder onderzoeken, in overleg met de bewoners	NIEUW
Water	Doelstellingen vaststellen voor de territoriale dekking van de stad met drinkfonteinen (in parken en buitensportfaciliteiten, op openbare pleinen die gevoelig zijn voor hitte-eilanden, in Groene Ruimten en drukbezochte plaatsen, bestemd voor inwoners, toeristen en daklozen, …).	NIEUW
Water	Uitvoering van het renovatie- en onderhoudsplan voor de iconische fonteinen van de Stad Brussel, die het stedelijk hitte-eilandeffect helpen beperken en gezelligheid en verkoeling brengen voor de burgers	NIEUW
Water	Een nieuw openluchtzwembad creëren aan de Quai Béco via een publiek-privaat partnerschap (PPP) en het zwembad van het Centre	NIEUW
Water	Maatregelen nemen om bestaande waterbronnen te beschermen en te valoriseren bij de geplande herinrichting van Openbare en Groene Ruimten, met name in de Rue Meudon	NIEUW
Water	De 6 waterdoelstellingen en 7 waterprojecten van het gemeentelijk waterplan, dat in 2024 door de stad is aangenomen, uitvoeren	NIEUW
Water	Zorgen voor maatregelen ter waarborging van de waterkwaliteit van de vijvers en waterpunten in het gebied	NIEUW
Water	BRAVVO: Toezien op het correcte gebruik van regenwaterreservoirs, in het bijzonder het bestaande reservoir op de locatie van de kazerne.	NIEUW
Water	BRAVVO: Waterfonteinen en drinkflessen ter beschikking stellen aan alle medewerkers, en de waterflessen/waterkannen in de Bravvo-gebouwen vervangen (met name bij de GDP-teams en de jeugdcentra).	NIEUW
Afval	Het zero waste-principe van de Sint Kathelijne markt uitbreiden naar alle nieuwe markten van de stad tegen 2030	
Afval	Communiceren over het Zero Waste-traject en het label 'verpakkingen welkom' van BE	
Afval	In lijn met en/of als aanvulling op wat de Regio doet, een gids aanbieden met mogelijke alternatieven voor wegwerpverpakkingen en statiegeldsystemen voor bezorgde of afhaalmaaltijden; Bewustmakingscampagne over alternatieven voor aluminium (bijv. voor durum- en broodjeszaken); frietkegel met in de doos geïntegreerd sausvakje (bijv. le-cornet.be); pizzadoos	
Afval	Subsidieer de aankoop van herbruikbare verpakkingen door winkeliers, met name tijdens evenementen.	
Afval	Begeleiding en voorlichting aan winkeliers over het gebruik van de oranje containers of de compostbak	
Afval	Bewoners informeren, bewustmaken en begeleiden bij de nieuwe verplichting van de oranje zakken die door de regio is opgelegd, met name door compostzakken uit te delen aan de bewoners	
Afval	Afschaffing van wegwerpplastic voor voedselverpakkingen (behalve voor medische noodzaak en soepzakjes)	
Afval	Handhaving van de ZD-premies en -stimulansen (bijv. compostpremie, verhuur via Prêterie, enz.) en aanvulling daarvan (bijv. premies en vormingen voor compostering, kot-kot-premie, enz.)	

Afval	Monitoring: Jaarverslag over de hoeveelheden afval die in de openbare ruimte worden ingezameld en verwerkt door de dienst Reiniging van de stad	
Afval	Het hout afkomstig van snoeiwerk, gekapte bomen en omgevallen bomen valoriseren ten behoeve van actoren uit de lokale economie	
Afval	Begeleiding en financiële ondersteuning van klimaatprojecten van lokale actoren op het gebied van afval in het kader van de projectoproep Klimaat en andere financieringsmechanismen die door de stad zijn opgezet	
Afval	Donatie van kantoor- en computerapparatuur die niet meer door de politie wordt gebruikt aan verenigingen	
Afval	Een proefproject opstarten voor de valorisatie van afval van de Vossenplan-markt in een circulaire economie	
Afval	Een lokaal recyclingcentrum opzetten in de Marollen, het succes ervan meten en het project herhalen in andere wijken van de stad. (project troc & brol, Greenpoint & Cyclup Electro)	
Afval	Begeleiding van kermisexploitanten bij het verminderen en sorteren van afval op de Foire du Midi	
Afval	Versterking van de capaciteit voor het sorteren, recycleren, herverpakken en hergebruiken van grondstoffen afkomstig van de ophaling van grofvuil, inbeslagnames, illegale stortplaatsen en containers ter plaatse (parken, begraafplaatsen, sportcentra)	
Afval	De composteringscapaciteit voor groenafval uitbreiden en diversifiëren op de site van het composteringscentrum voor voedselafval van de stad in Neder-Over-Heembeek	
Afval	Het ter plaatse composteren van organisch afval uit groene zones valoriseren	
Afval	Een dicht netwerk van collectieve/buurtcomposteerplaatsen ontwikkelen: bijvoorbeeld focussen op buurten met weinig composteerplaatsen, zoals de Pentagone	
Afval	De installatie van composteerplaatsen (en de vorming van gebruikers) vergemakkelijken op locaties van de stad die zijn aangemerkt als de grootste producenten van bioafval	
Biodiversiteit	Het "boomcharter" aannemen en toepassen. Het boomcharter en de GRB toepassen voorafgaand aan alle herinrichtingsprojecten om het potentieel van bomen te benutten (schaduw, landschap, snelheidsbeperking, enz.)	
Biodiversiteit	Het programma voor vergroening door burgers voortzetten via het project "Végétalisons" (klimplanten, gevelvoeten, boomvoeten)	
Biodiversiteit	Aanleg van de groene corridor tussen de Cité Versailles en de toekomstige nieuwe wijk van de ZIR 4	
Biodiversiteit	Aanleg van fiets- en voetpaden tussen het toekomstige Zennepark, Tour & Taxis, de nieuwe pocketparken in Laken, het Zennepark en het Gaucheretpark	
Biodiversiteit	Coördinatie van de biodiversiteitsstrategie van de stad: voorstellen doen voor voorzieningen voor de fauna (doorlatende barrières, nestkasten, zandhopen, voorzieningen die in de bebouwing kunnen worden geïntegreerd, inrichting van de oevers van vijvers, aanleg van waterpoelen voor insecten en vogels, enz.	

Biodiversiteit	Nieuwe groene ruimten creëren op het grondgebied van de Stad Brussel (Heizelplateau, Tour & Taxi, Max sur Senne, Quai des Matériaux, Haren, Annie Cordy, Parc de la Sennette, ...)	
Biodiversiteit	Bescherming van bestaande groene en onbebouwde ruimtes, inclusief ruimtes bestemd voor stadslandbouw: identificeren van locaties die momenteel niet onder wettelijke of stedenbouwkundige bescherming vallen en waarvoor instandhoudingsmaatregelen moeten worden genomen (aankoop, wijziging van bestemming in het PRAS of via PPAS)	
Biodiversiteit	Een territoriale diagnose van de fauna en flora uitvoeren om de prioritaire zones voor de ontwikkeling van migratieroutes te identificeren (studie Expand Biodivercity)	
Biodiversiteit	Een kaart opstellen van het Groene Netwerk van de stad in samenhang met het Gewestelijke Groene Netwerk, om een programma voor de vergroening van het grondgebied op middellange en lange termijn te objectiveren.	
Biodiversiteit	Routes door de stad creëren om te wandelen of hardlopen via rustige, aangename, groene gebieden. Zorgen voor bewegwijzering (groen, blauw, rood, afhankelijk van de moeilijkheidsgraad). Meerdere verantwoordelijken: département Stadsontwikkeling	
Biodiversiteit	Begeleiding en financiële ondersteuning van klimaatprojecten van lokale actoren op het gebied van vergroening of biodiversiteit in het kader van de projectoproep Klimaat en andere financieringsregelingen die door de stad zijn opgezet	
Biodiversiteit	Plaatsen van borden bij de ingang van de Groene Ruimten, met vermelding van de aanwezige soorten	
Biodiversiteit	In kaart brengen van alle klimplanten die zijn aangeplant in het kader van het programma "Végétalisons"	
Biodiversiteit	Monitoring en kartering van het volledige bomenbestand van het gebied, inclusief de identiteitskaart van elke boom (soort, plantjaar, snoeiregeling, type boomspiegel, fytogeschiedenis,…)	
Biodiversiteit	Waar mogelijk de straten systematisch vergroenen/demineraliseren in herinrichtingsprojecten om het groene netwerk aan te vullen	
Biodiversiteit	Elk nieuw vergroeningsproject in de openbare ruimte zal voorzien in een geïntegreerd regenwaterbeheer.	
Biodiversiteit	Bevordering van de ontwikkeling van waterminnende vegetatie door de oevers van bepaalde vijvers opnieuw te beplanten	
Biodiversiteit	Bestrijding van invasieve soorten, bij voorkeur via ecologische begrazing.	
Biodiversiteit	Een gedifferentieerd beheerplan opstellen voor elk van de door de stad beheerde groene ruimtes, met als doel te voldoen aan de criteria van het Natuurnetwerk-label voor 100% van de stadsparken	
Biodiversiteit	Het erfgoed van de begraafplaatsen en parken van de Stad Brussel in de kijker zetten (etikettering van boomsoorten, historische uitleg,…)	
Biodiversiteit	Burgers en lokale actoren bewust maken van de uitdagingen op het gebied van stedelijke biodiversiteit, met name via de jaarlijkse organisatie van de week van de boom (november) en de week van de biodiversiteit (mei): rondleidingen, lezingen, tuinierworkshops, vormingen...	

Biodiversiteit	De capaciteit en expertise van de dienst Groene Ruimten versterken	
Biodiversiteit	Ontwikkeling van een functie als natuurlaboratorium in de stad op de locatie Sterrebeek om te experimenteren met nieuwe technieken voor het beheer van Groene Ruimten (testen van nieuwe plantensoorten, nieuwe besproeiingstechnieken, nieuwe plantenbakken,…)	
Biodiversiteit	Het testen en op grote schaal invoeren van verplaatsbare plantenbakken met droogtebestendige beplanting (aangepaste planten, oyas, isolatiemateriaal, ingebouwde regenwaterreservoiren, enz.)	
Biodiversiteit	Bevordering van duurzame tuinbouwproductie en korte ketens via de activiteiten van de serres van de stad (Sterrebeek): inheemse planten, geen fytosanitaire producten, plantensoorten aangepast aan de stedelijke omgeving.	
Biodiversiteit	Vervang gazons door bloemenweiden met laat maaien in bepaalde parken (Ter Kameren Bos, Leopoldpark, Osseghem Park, begraafplaats van Brussel, ...).	
Biodiversiteit	Het masterplan Korte Groenweg afronden door er doelstellingen in op te nemen voor het behoud en de ontwikkeling van de begroeiing, de biodiversiteit en de doorlatendheid	
Biodiversiteit	Het project van het Stadsbos van Neder-Over-Hembeek voortzetten en verdichten om een uitgebreid biodiversiteitsreservaat te realiseren	
Biodiversiteit	H2020-actieonderzoeksproject om 'nature-based solutions' te implementeren voor de aanleg van een welzijnscorridor (2018-2023) in de wijk Neder-Over-Hembeek.	
Biodiversiteit	Toezicht houden op de installatie van slimme straatverlichting langs de groenzones door Sibelga	
Biodiversiteit	Voor elk kind dat op het grondgebied van de stad wordt geboren en daar woont, zal de stad 8 nieuwe bomen planten	
Biodiversiteit	De resultaten van de studie over de ontdichting van binnenblokken in Laken toepassen op andere wijken	
Biodiversiteit	Identificatie en invoering van "Biodiversiteitspremies", communicatie over de premies	
Biodiversiteit	Jaarlijkse uitdeling van jonge bomen en struiken aan de burgers tegen eind november (begin van de groeiperiode)	
Biodiversiteit	Aanleg en versterking van de begroeiing en de waterdoorlatendheid van 7 blokken in de Marollen	
Biodiversiteit	Vanaf het ontwerp van de bouw- en renovatieprojecten moeten voorzieningen worden geïntegreerd die zorgen voor een betere veerkracht van de gebouwen en de bescherming van de biodiversiteit (bijv. koele eilandjes, groendaken, regenwaterreservoirs, afwateringsgeulen, waterdoorlatende bestrating, nestkasten, stadslandbouw, enz.).	
Biodiversiteit	Meer schaduw creëren in de openbare ruimte en met name op kinderspeelplaatsen (aanplant van hooggroeiende soorten die vrij mogen groeien)	
Biodiversiteit	Aanleg van stedelijke microtuinen op basis van studies van aanvragers in de Laken en Europese Wijk.	
Biodiversiteit	Bewustmaking rond stedelijke hitte-eilanden (ICU) via een catalogus met oplossingen uit de studie die de stad in 4 wijken heeft uitgevoerd.	

Biodiversiteit	De aanpassingen doorvoeren die worden aanbevolen in het onderzoek naar stedelijke hitte-eilanden dat in 2022 is uitgevoerd	
Biodiversiteit	Begroeiing van de zones rond scholen, ziekenhuizen, bejaardentehuizen en sportterreinen	
De administratie transformeren	Een presentatie van het Klimaatplan voor alle medewerkers en nieuwkomers systematiseren	
De administratie transformeren	Een fietsveiligheidsvorming geven voor mensen die bang zijn om in de stad te fietsen, fietsopleidingen aanbieden, inclusief fietsonderhoud, voor gemeentemedewerkers	
De administratie transformeren	Een voorlichtingscampagne opzetten over de mobiliteitsvoordelen van de stad	
De administratie transformeren	Het personeel van de stad bewust maken via de interne nieuwsbrief	
De administratie transformeren	De medewerkers van de stad bewust maken via de organisatie van klimaatmuurschilderingen	
De administratie transformeren	Het opleidingsplan uitbreiden met modules om het bewustzijn te vergroten over het rekening houden met klimaatuitdagingen in de verschillende functies binnen de stad; doorverwijzen naar aanvullende vormingen die door de regio worden aangeboden; ad-hocvormingen aanbieden voor medewerkers over specifieke onderwerpen zoals de renovatie van gebouwen, gedifferentieerd beheer van Groene Ruimten, circulariteit, enz.	
De administratie transformeren	De medewerkers van de stad bewust maken via interne communicatie-evenementen, bijv.: Mobiliteitsweek, week van de biodiversiteit, van het water…	
De administratie transformeren	De niet-salarisgebonden voordelen van het stadspersoneel analyseren om te bepalen waar milieuvriendelijkere en/of sociaal rechtvaardigere alternatieven kunnen worden overwogen (drinkflessen / cadeaubonnen / mobiliteit / telewerken / culturele en sportieve activiteiten / ziekenhuis…)	
De administratie transformeren	Onderzoeken hoe belastingen kunnen worden geoptimaliseerd zonder de belastingdruk te verhogen	
De administratie transformeren	Oprichting van een functie van subsidie-expert om een inventaris op te maken, een monitoring op te zetten, de mogelijkheden te verspreiden en de diensten te ondersteunen bij het opstellen en indienen van aanvragen voor Europese projectoproepen (H2020, Horizon Europe, JPI, UIA, EFRO,…)	
De administratie transformeren	De stad verbindt zich ertoe haar banken te vragen haar middelen bij voorrang te beleggen in ethische, solidaire en duurzame fondsen.	
De administratie transformeren	De diensten bewust maken van het belang van duurzame aankopen voor overheidsopdrachten en informeren over de bevoegdheid van de inkoopcentrale op het gebied van duurzame aankopen	
De administratie transformeren	Het charter voor duurzame aankopen aannemen en de link leggen met de aankoopcentrale van Brussel Leefmilieu	
De administratie transformeren	Invoering van een nieuw monitoringinstrument voor de inkoopcentrale gericht op goede praktijken met duurzame overwegingen die jaarlijks worden geïntegreerd in de processen, houdingen en methodologie van Inkoop en Facility, en onderzoek naar nieuwe acties op de volgende gebieden: drukwerk, opslag en leveringen, voorbeeldig afvalbeheer, niet-technisch gebouwenbeheer van Brucity, inkoop en overheidsopdrachten.	
De administratie transformeren	Voortzetting van de permanente vorming van medewerkers op basis van hun specialisatie in verband met duurzame inkoop	
De administratie transformeren	Uitbreiding van de helpdeskbegeleiding van Brussel Leefmilieu voor duurzame aankopen	

De administratie transformeren	Een gecentraliseerd en transversaal intern monitoringinstrument invoeren, dat door alle diensten van de stad wordt gebruikt	
De administratie transformeren	Een CO2-calculator ontwikkelen en verspreiden die beschikbaar is voor de burgers	
De administratie transformeren	Een systeem opzetten waarmee de overheid jaarlijks haar CO2-balans kan berekenen.	
De administratie transformeren	De paracommunale diensten ondersteunen bij het kwantificeren van hun koolstofimpact en het identificeren van de prioritaire maatregelen die moeten worden genomen	
De administratie transformeren	Een reeks indicatoren met betrekking tot de toestand van het stedelijk milieu en de klimaatveerkracht van het grondgebied monitoren en in kaart brengen, op basis van datamanagement en transversale projecten van de stad	
De administratie transformeren	Ontwikkeling en monitoring van indicatoren voor de impact van aanpassing en mitigatie door de overheid, en jaarlijkse monitoring van de voortgang van de acties binnen de verantwoordelijke diensten	
De administratie transformeren	Ontwikkeling van een open data-platform waarmee de voortgang van het Klimaatplan kan worden gevolgd / Het GIS van de stad (computergestuurd kaartsysteem) toegankelijk maken voor burgers	
De administratie transformeren	Voortdurende actualisering van de website van het Klimaatplan van de stad om op transparante wijze te informeren over de ontwikkeling van de klimaatactie van de stad	
De administratie transformeren	Het Green IT/verantwoord digitaal actieplan van I-city implementeren, dat in het algemeen gericht is op het verminderen van het verbruik van grondstoffen, het energieverbruik van ecologisch ontworpen IT-apparatuur en -diensten, en de hoeveelheid elektronisch afval aan het einde van de levensduur. De 6 actiepunten zijn: duurzame IT-overheidsopdrachten, vermindering van het energieverbruik van IT-diensten, vermindering van de impact van de levenscyclus en het einde van de levensduur van IT-diensten, beheer van IT-opslag en open data, Green by IT, bewustmakingsacties.	
Economie	Communicatiecampagne om bekendheid te geven aan de beschikbaarheid en het mogelijke gebruik van gemeentelijke voorzieningen en hulpmiddelen ten behoeve van burgerprojecten (bijvoorbeeld wijkfeesten, enz.)	
Economie	Begeleiding en financiële ondersteuning van klimaatprojecten van lokale actoren op het gebied van zuinigheid in het kader van de projectoproep Klimaat	
Economie	Het carsharingnetwerk in de regio analyseren, het aanbod van deelauto's in de stad uitbreiden en het carsharingplan van de Stad Brussel opzetten (https://www.bruxelles.be/mobilite-alternative)	
Economie	De inventaris bijwerken van de gebouwen van de stad die op bepaalde uren van de dag leeg staan en nagaan welke nevenfuncties daarin ontwikkeld zouden kunnen worden (tijdelijk gebruik, gezamenlijk gebruik, coworkingruimtes, enz.)	
Economie	Het gebruik van de Zinne bevorderen binnen het stadsbestuur (eindejaarscadeaubonnen, vergoedingen voor juryleden,...) en in de structuren die onder de stad vallen (zwembaden, musea, sportzalen…)	
Economie	Het gebruik van de Zinne promoten bij lokale actoren (eindejaarscadeaubonnen, …)	
Economie	Identificeren van klimaatlabels die aansluiten bij de doelstellingen van het klimaatplan en inventariseren en promoten van bedrijven met een label in de regio (eco-dynamisch bedrijf, Clé-Verte, Zinne, Good Food, meegenomen verpakkingen…)	

Economie	Samenwerken met de IP-partners om vormingen te ontwikkelen voor beroepen die belangrijk zijn voor de stad (tuinbouw, groenteteelt, fietssector…)	
Energie	De renovatie van het woningbestand voortzetten om geleidelijk naar energieneutraliteit te streven (d.w.z. een verbruik van 100 kWh/m²/jaar tegen 2040 voor de OVM en tegen 2050 voor de woningen van de Grondregie). Daartoe: Tegen 2033 alle gebouwen met het hoogste energieverbruik / EPC F en G gerenoveerd hebben (gebaseerd op de Rénolution-strategie & PACE RBC)	
Energie	De energetische renovatie van de OVM's financieren voor een bedrag van 75 miljoen.	
Energie	Opleiding van stadsambtenaren tot erkende energiecertificeerders en afronding van de energiecertificering van de stadsgebouwen, in aflopende volgorde van de gebouwen met het hoogste energieverbruik.	
Energie	Een strategie uitwerken voor de energetische renovatie van de openbare gebouwen van de stad op korte en middellange termijn, met het oog op het behalen van de doelstellingen voor 2030 (Klimaatplan) en 2040 (koolstofneutraliteit Rénolution)	
Energie	Renovatie van het openbare gebouwenpark van de stad om in 2030 een gemiddelde EPC-score van C+ te behalen en in 2040 energieneutraliteit te bereiken	
Energie	Energiemonitoring van de privégebouwen van de Regie	
Energie	Geen ketels op fossiele brandstoffen meer installeren in alle nieuwe gebouwen, en de bestaande geleidelijk vervangen door duurzame alternatieven (warmtepompen, warmtekrachtkoppeling …) bij ingrijpende renovaties.	
Energie	Toepassing van een beperkt verwarmingsregime voor alle gebouwen van de stad, afhankelijk van hun functie en bestemming (18° voor kantoren, 19° voor klaslokalen, 20° voor Crèches)	
Energie	De verwarmingsperiode met ongeveer 1 maand verkorten: gemiddeld 15 dagen later starten en 15 dagen eerder stoppen	
Energie	Het energieverbruik van de 70 gebouwen met het hoogste verbruik in de stad in realtime monitoren, en jaarlijks alle verbruikspunten monitoren op basis van de facturen	
Energie	Implementatie van de HORTA-inventaris (GMAO) van het vastgoed van de stad en het OCMW, waarin alle informatie over de gebouwen en hun technische kenmerken is verzameld	
Energie	Herverlichting van de gebouwen van de stad - 100% van de 70 prioritaire gebouwen uitsluitend voorzien van ledlampen.	
Energie	Installatie van domotica ten behoeve van energiezuinigheid: analyse van de temperatuur en de bezettingsgraad van werkruimtes in belangrijke gebouwen (Brucity en 70 priors)	
Energie	Energieterugwinningssystemen installeren om het fossiele brandstofverbruik van het koelsysteem te verminderen. (riothermie, aquathermie, geothermie, ...)	
Energie	De verlichtingsplanning in de sportinfrastructuur herzien, met name in het stadion, dat een van de grootste energieverbruikers is.	
Energie	De huurders en het personeel blijven bewustmaken van energiebesparing (bijv. Régie: reeds vormingen en gids voor de huurder)	

Energie	Bewustmaking van winkeliers via acties zoals bijvoorbeeld het opstellen van een FAQ "wist u dat?" over maatregelen die genomen kunnen worden om het energieverbruik te verminderen, gericht op winkeliers	
Energie	Begeleiding en financiële ondersteuning van klimaatprojecten van lokale actoren op het gebied van energie in het kader van de projectoproep Klimaat	
Energie	Verspreiding van duurzame alternatieven voor lokaal geproduceerde kachels aan horecagelegenheden in Brussel (wolleke)	
Energie	Anticiperen op het gewestelijke verbod door alternatieven voor warmte- of koelgordijnen te begeleiden en te identificeren, in het verlengde van open deuren in de winkels in het gebied. (proefproject in de Nieuwstraat bijvoorbeeld?)	
Energie	Een regeling opzetten om burgers te informeren over energiebesparing en de renovatie van gebouwen; hen begeleiden en de toegang tot gewestelijke premies vergemakkelijken Rénolution	
Energie	Het programma van Sibelga volgen dat erop gericht is om tegen eind 2030 het volledige park van de openbare verlichting te vervangen door led	
Energie	Benutting van daken op locaties die als prioritair zijn aangemerkt en bevordering van de uitvoering van de aanbevelingen uit de studie "Des Toits Vivants" (groene daken, zonnepanelen, witkalken, stadslandbouw, ...) evenals het gebruik van de tool "Des Toits Vivants" vanaf het ontwerp van elk renovatieproject of dakwerkzaamheden	
Energie	De contracten voor groene stroom van de stad aanpassen met een criterium voor lokale (Belgische) productie	
Energie	Het potentieel testen van innovatieve oplossingen voor de productie, het delen en zelfs de opslag van lokale hernieuwbare energie op het grondgebied en de gebouwen van de Stad Brussel	
Energie	Doorgaan met de elektrificatie van machines en gereedschappen ter vervanging van fossiele brandstoffen	
Energie	De uitrol van fotovoltaïsche installaties op de gebouwen van de stad, de Régie en het OCMW voortzetten om ten minste 32,5% van het elektriciteitsverbruik te dekken via eigen hernieuwbare productie (d.w.z. 500 kWp per jaar, wat overeenkomt met 3000 m^2 aan panelen)	
Energie	Identificatie van de verschillende manieren om energiegemeenschappen in het gebied op te starten, te ondersteunen en te faciliteren, alsook om grond ter beschikking te stellen zodat burgers toegang hebben tot hernieuwbare energie: doelstelling om tegen 2030 minstens 3 energiegemeenschappen op te richten.	
Energie	De ontwikkeling voortzetten van een eerste positief-energiewijk (PED = Positive Energy District) in de Noordwijk, die meer energie zou produceren dan ze verbruikt. Positief-energiegebouwen dragen bij tot de ontwikkeling van een PED in Brussel.	
Energie	In samenwerking met Brussel-Energie een stadsverwarmingsnetwerk ontwikkelen dat restwarmte van de verbrandingsoven terugwint, bestemd voor de gemeentelijke gebouwen met het hoogste energieverbruik (bijvoorbeeld zwembaden) en in de eerste plaats voor sociale woningen.	
Energie	Het hergebruik/de sortering/de recycling van materialen systematiseren bij bouw-/renovatie-/sloopprojecten van particuliere gebouwen in de stad	
Energie	Van het project "Uitbreiding Pagodes" een proefproject maken op het gebied van recycling van bouwafval	
Energie	Vorming van ambtenaren met het oog op het verminderen, hergebruiken en recycleren van sloop- en bouwafval van openbare gebouwen van de stad	

Energie	Het hergebruik/sorteren/recycleren van materialen bij bouw-/renovatie-/sloopprojecten van openbare gebouwen van de stad systematiseren	
Energie	Op basis van de door de OE Climat geïnventariseerde mogelijkheden, de mogelijke voorzieningen voor het bevorderen van de biodiversiteit identificeren in functie van de technische kenmerken van de gebouwen, en deze implementeren (nestkastjes, schuilplaatsen voor vleermuizen, insectenhotels / Aantal gevels met openingen, holtes, uitsteeksels, hoeken)	
Energie	Opname van circulaire oplossingen in de gunningscriteria voor overheidsopdrachten voor elk ingrijpend renovatie- of bouwproject	
Energie	Vergelijkende studie + vorming van de betrokken technische beroepen in het gebruik van tools zoals TOTEM om deze te integreren in elk renovatie-/grootschalig bouwproject.	
Energie	De analyse van de milieu-impact van de 2 varianten (sloop/renovatie) systematiseren	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Medailles en trofeeën voor sportwedstrijden maken van natuurlijke of gerecycleerde materialen.	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Vervanging van sportvelden met kunststofkorrels door een ondergrond van kurskorrels.	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Plaatsing van drinkfonteinen in sportfaciliteiten en het aanmoedigen van het gebruik van drinkflessen.	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Begeleiding en financiële ondersteuning van klimaatprojecten van lokale actoren op het gebied van cultuur, evenementen of toerisme in het kader van de projectoproep Klimaat	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Begeleiding van culturele actoren die onder de stad vallen bij het uitvoeren van een analyse van de broeikasgasimpact van hun activiteiten (koolstofbalans)	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Begeleiding ter beschikking stellen aan culturele instellingen van de Stad Brussel om een duurzaamheidsactieplan op te stellen dat aansluit bij de doelstellingen van het Klimaatplan	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Zachte mobiliteit aanmoedigen bij de sportclubs van de Stad Brussel, en fietsenstallingen voorzien in de buurt van de infrastructuur	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Voeding: 1. Het gebruik van herbruikbaar serviesgoed voor dranken (herbruikbare bekers, glazen) algemeen invoeren 2. Het gebruik van herbruikbaar of biologisch afbreekbaar serviesgoed algemeen invoeren 3. Voedseloverschotten inzamelen en herverdelen onder de verenigingssector 4. Het gebruik van herbruikbaar servies voor maaltijden algemeen invoeren (keramiek of ander afwasbaar materiaal) 5. Voorkeur geven aan bedrijven met duurzame werkwijzen (lokale ketens, circulaire economie, ambachtelijke productie, …) 6. Het publiek en de teams die op een evenement werken systematisch een vegetarische of veganistische optie aanbieden 7. Het gebruik van herbruikbaar of biologisch afbreekbaar servies algemeen invoeren 8. De teams die op een evenement werken systematisch een vegetarische of veganistische optie aanbieden 9. Bewustmakingsacties voeren rond afval (kauwgom, sigarettenpeuken, enz.)	

Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Communicatie: 1. Het gebruik van fysieke dragers in communicatiecampagnes verminderen (papier, schermen, enz.) 2. Het publiek, dienstverleners, leveranciers, partners en handelaars actief bewust maken van duurzaamheidsuitdagingen 3. Het publiek informeren over de duurzame acties die op het evenement worden ondernomen	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Concept - Programmering: 1. Buurthuizen, jeugdhuizen, lokale clubs enz. betrekken bij de programmering 2. Bij de artistieke programmering zoveel mogelijk samenwerken met de Brusselse en Belgische culturele en creatieve sector 3. Zorgen voor gendergelijkheid in de programmering 4. Een programma opstellen dat de diversiteit van de samenleving weerspiegelt 5. Workshops en activiteiten organiseren om het bewustzijn rond duurzame ontwikkeling te vergroten (solidariteit, upcycling, voeding, enz.) 6. De vervuilende componenten van vuurwerk beperken 7. Een inclusief programma opstellen voor alle doelgroepen (mensen met een handicap, enz.) 8. De ecologische voetafdruk van de evenementen meten	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Verbruiksartikelen: 1. Op zoek gaan naar herbruikbare, recyclebare en biologisch afbreekbare bevestigingssystemen 2. Zorgen voor composteerbaar of herbruikbaar afzetlint	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Afval: 1. Wegwerpplastic in de horeca afschaffen 2. Verpakkingen voor individuele porties afschaffen (artiestenloge & cateringcrew) 3. Afvalscheiding algemeen invoeren voor horeca-exploitanten 4. Afvalscheiding algemeen invoeren voor het publiek 5. Upcyclingprojecten ontwikkelen + materialen en middelen recyclen 6. Vooraf nadenken over afval dat kan worden vermeden 7. Mogelijkheden voor compostering van organisch afval faciliteren 8. Inzamelpunten opzetten (gebruikte batterijen, enz.) 9. Individuele draagbare asbakken uitdelen	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Decoratie - meubilair: 1. De voorkeur geven aan gerecupereerde, hergebruikte en geüpcyclede decoratie en meubilair 2. De kerstboom van de Grote Markt systematisch een tweede leven geven	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Energie en hulpbronnen: 1. Het gebruik van generatoren afschaffen en de voorkeur geven aan aansluiting op bestaande elektriciteitskasten 2. Het gebruik van ledverlichting voor verlichting en decoraties algemeen invoeren 3. Het energieverbruik van de handelaars verminderen 4. De lengte van de elektrische kabels verminderen om lijnverliezen te voorkomen en het aantal schakelkasten verhogen 4. De lengte van de elektrische kabels verminderen om lijnverliezen te voorkomen en het aantal schakelkasten verhogen 5. Verwarmingssystemen in de buitenlucht afschaffen 6. De voorkeur geven aan installaties die het minst energie verbruiken 7. De tijden van de decoratieve verlichting beperken 8. Beperk het aantal schermen op het terrein 9. Plan activiteiten in die weinig of geen energie verbruiken	

Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Locaties: 1. De voorkeur geven aan binnen- en buitenlocaties die zijn uitgerust met infrastructuur (elektriciteit, water, enz.), materiaal en bestaande decoratie (benadrukken van de openbare ruimte) 2. Het gebruik van gebouwen die als duurzaam worden beschouwd (passiefgebouwen, zonnepanelen,…) bevorderen 3. Geef de voorkeur aan locaties die toegankelijk zijn voor mensen met beperkte mobiliteit of neem maatregelen om de toegang te vergemakkelijken	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Merchandising: 1. De hoeveelheden geproduceerde artikelen verminderen (voorbestelsysteem) 2. De voorkeur geven aan artikelen die voldoen aan ambitieuze sociale en milieunormen 3. Het aanbod aan relatiegeschenken beperken 4. Sponsoring- en mediapartners aansturen op duurzame alternatieven op het gebied van merchandising en relatiegeschenken 5. Tijdloze artikelen produceren die hergebruikt kunnen worden 6. De donatie van 'slapende' voorraden organiseren aan verenigingen die actief zijn op het gebied van hergebruik 7. Afval-grondstoffen van partners en/of eerdere evenementen recyclen of hergebruiken	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Mobiliteit - Vervoer: 1. Een mobiliteitsplan opstellen voor het publiek, de teams en de VIP's 2. Gratis en beveiligde fietsenstallingen inrichten op de evenementenlocaties 3. Een plan voor zachte mobiliteit opstellen in overleg met de wijken 4. Het aanbod van gedeelde zachte mobiliteit zichtbaar maken 5. Specifieke en ruimtelijk beperkte locaties inrichten voor het aanbod van gedeelde mobiliteit, zodat de doorgang niet wordt belemmerd 6. Uitsluitend locaties kiezen die gemakkelijk te voet, met de fiets en met het openbaar vervoer bereikbaar zijn 7. De tijdschema's van evenementen afstemmen op het aanbod van het openbaar vervoer 8. Partnerschappen ontwikkelen met openbaarvervoerbedrijven voor evenementen die laat eindigen 9. Parkeerplaatsen in de buurt van het evenement zichtbaar maken om parkeren op straat te voorkomen 10. Carpoolplatforms zichtbaar maken om een evenement te bereiken of te verlaten 11. De voorkeur geven aan partnerschappen met taxibedrijven die procedures opzetten voor een veilige terugkeer naar huis 12. De mobiliteit van omwonenden bevorderen in het kader van evenementen die een grote impact hebben op de wijken 13. Leveringen optimaliseren en bundelen 14. De verplaatsingen van teams en materiaal plannen en rationaliseren 15. Een vloot van bakfietsen aanschaffen voor de verplaatsingen van de technische teams 16. Duurzame vervoerswijzen bevorderen om ter plaatse te komen	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Sanitaire voorzieningen en netheid: 1. Gebruik van droogtoiletten 2. Gebruik van cabines met onderdelen die beter zijn voor de gezondheid en het milieu 3. Het aanbod aan sanitaire voorzieningen zichtbaar maken om wangedrag te ontmoedigen	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Signalisatie: 1. Gebruik herbruikbare dragers (demonteerbaar, repareerbaar) 2. Beperk het afdrukken op fysieke dragers voor eenmalig gebruik 3. Bevorder het afdrukken van tijdloze inhoud 4. Stel duurzaamheidscriteria vast voor de zichtbaarheidsdragers van de partners	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Een mobiliteitsplan opstellen voor grote evenementen in het Koning Boudewijnstadion (wedstrijden, concerten, Mémorial Van Damme)	

Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Een charter voor duurzame evenementen ontwikkelen met verplichte en optionele criteria voor organisatoren van evenementen die financieel worden gesteund of door de stad worden toegestaan.	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	De toekenning van subsidies voor evenementen die financieel worden ondersteund door de stad of door de stad zijn toegestaan in de openbare ruimte, afhankelijk maken van de naleving van het charter voor duurzame evenementen	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Implementatie en veralgemening van het duurzaamheidsactieplan van het BME	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Het gebruik van herbruikbare verpakkingen verplicht stellen bij evenementen die door de dienst Sport worden georganiseerd (20 km in Brussel, marathon, Corida, jogging, wedstrijden, concerten)	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Een keten van herbruikbaar serviesgoed ontwikkelen voor kleine en middelgrote evenementen die financieel worden ondersteund of georganiseerd door de stad	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Nadenken over de mogelijkheid om voedselafval bij grote evenementen die door de stad worden georganiseerd systematisch te valoriseren	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	Een studie starten om de impact van grote evenementen in groene ruimtes op de biodiversiteit te meten en te beperken	
Evenementen, cultuur, toerisme, sport	De ontwikkeling van ruimtes voor slowtoerisme ondersteunen (Camping 58)	
Jeugd	Begeleiding en financiële ondersteuning van klimaatprojecten van lokale actoren op het gebied van jeugdzaken in het kader van de projectoproep Klimaat	
Jeugd	Voedselverspilling in de ecocrèches drastisch verminderen door voedselafval te monitoren, precies de juiste hoeveelheid voedsel te bestellen en het personeel hierop te sensibiliseren	
Jeugd	Begeleiding van eco-Crèches bij het verkrijgen van het Good Food-label	
Jeugd	De kinderen lokale (waaronder uit de Brusselse landbouw afkomstige), seizoensgebonden en 100% biologische voeding aanbieden dankzij het menuwerk van De Brusselse Keukens	
Jeugd	Gemiddeld 55% seizoensgroenten in de menu's van scholen en Crèches (exclusief aardappelen/zoete aardappelen)	
Jeugd	Bij de vervanging van huishoudelijke apparaten de voorkeur geven aan labels met de beste verhouding tussen milieukwaliteit en prijs	
Jeugd	Een deel van de oproep tot het indienen van klimaatprojecten toewijzen aan ecocrèches van andere opvangcentra op het grondgebied van de stad	

Jeugd	Het waterverbruik voor verzorging en onderhoud verminderen door het personeel bewust te maken van zuinig waterbeheer	
Jeugd	85% van het budget voor spelletjes en speelgoed besteden aan de aankoop van duurzaam / milieuvriendelijk / ethisch verantwoord speelgoed.	
Jeugd	Gebruik van 100% textiel met het Oeko-Tex-label voor stoffen die in contact komen met kinderen	
Jeugd	Het aantal eco-crèches dat beschikt over een of meerdere babybussen verhogen	
Jeugd	Het verplaatsen te voet en met de fiets vergemakkelijken (fietspaden, parkeerplaatsen die met name geschikt zijn voor bakfietsen, de staat van de voetpaden, enz.) voor het traject naar de Crèche; daarbij ook de staat van de voetpaden rondom de ecocrèches analyseren en problemen systematisch melden via Fix My Street	
Jeugd	Uitsluitend gebruik van onderhoudsproducten en materialen (verf, vloeren, …) met een lage milieu-impact	
Jeugd	100% van de eco-Crèches zonder wifi-verbinding houden	
Jeugd	Het verbod op het gebruik van mobiele telefoons in de afdelingen handhaven	
Jeugd	De voorkeur geven aan babyfoons met een lage stralingsintensiteit	
Jeugd	Luchtkwaliteitsmeters installeren in 100% van de eco-crèches	
Jeugd	Het geluidsisolatiewerk in de crèches voortzetten om een goede akoestische kwaliteit te garanderen voor 100% van de ecokrèches	
Jeugd	Organisatie van minstens één activiteit per jaar in verband met het eco-crècheproject met de ouders in 100% van de eco-crèches (eco-pedagogische activiteit, speelgoed- of kledingruilbeurs, …)	
Jeugd	Organisatie van minstens één milieuvriendelijke vorming per jaar voor het personeel dat de kinderen begeleidt	
Jeugd	Wegwerpluiers vervangen door wasbare luiers in 100% van de ecocrèches	
Jeugd	Gebruik van herbruikbare roestvrijstalen bakjes in plaats van plastic bakjes voor de maaltijden (De Brusselse Keukens)	
Jeugd	Wegwerpslofjes en -mutsjes vervangen door herbruikbare exemplaren van stof, gemaakt door de naaisters van de dienst voor jonge kinderen	
Jeugd	Het gebruik van milieuvriendelijke wegwerpluiers handhaven in 100% van de écocrèches die geen wasbare luiers gebruiken, evenals voor de laatste luier van kinderen in de Crèche die al zijn overgestapt op wasbare luiers	
Jeugd	Organisch afval recyclen in 100% van de ecocrèches (kippen, compost, oranje zak)	
Jeugd	In overleg met ONE en K&G worden natuurlijke producten (azijn, natriumbicarbonaat, …) gebruikt ter vervanging van chemische producten voor onderhoud en desinfectie	

Jeugd	Gebruik van leidingwater voor de drankjes van kinderen die geen flesjes meer drinken	
Jeugd	De omgeving van scholen inrichten om zachte mobiliteit te bevorderen (verbreding van voetpaden, fietspaden)	
Jeugd	Bij renovatieprojecten systematisch rekening houden met de studie over groendaken: aanleg van groendaken, recreatieruimtes en moestuinen op daken, opvang van regenwater, witte daken + PV-panelen	
Jeugd	De speelplaatsen van de scholen in de stad zoveel mogelijk begroenen en doorlatend maken in het kader van renovaties. Bij renovaties van scholen zoveel mogelijk GRB-installaties voorzien, in het bijzonder als de school in een overstromingsgebied ligt.	
Jeugd	Alle leerlingen van het basisonderwijs een drinkfles geven en tegen 2040 100% van de gebouwen uitrusten met waterfonteinen	
Jeugd	Scholen uitrusten met regenwateropvangtanks, bij voorkeur op plaatsen waar een moestuin is, en bij renovaties rekening houden met de studie "regenwater".	
Jeugd	Het gebruik van leidingwater bevorderen	
Jeugd	Opleiding van professionals die met kinderen en jongeren werken	
Jeugd	Klimaatuitdagingen benaderen vanuit verschillende invalshoeken (wetenschap, burgerschap, solidariteit, literatuur, gezondheid, economie, …) in diverse vakken (wetenschappen, Frans, CPC, lichamelijke opvoeding, …)	
Jeugd	Ontwikkeling van pedagogische hulpmiddelen en het delen van positieve ervaringen	
Jeugd	De samenwerking met De Brusselse Keukens voortzetten om de smaak, de kwaliteit en de duurzaamheid van de maaltijden te verbeteren en te streven naar de Good Food-criteria	
Jeugd	Standaard een vegetarische optie aanbieden bij de maaltijdkeuzes / 2 vegetarische maaltijden per week volgens de voedingsaanbevelingen	
Jeugd	Geleidelijk afschaffen van tussendoortjes in wegwerpverpakkingen en deze vervangen door gratis soep om 10 uur voor iedereen	
Jeugd	100 % van het organisch afval van de scholen van de Stad Brussel composteren of omzetten in biomethaan. Installeren: compostbakken in scholen met een moestuin, oranje containers, en de inzameling van de oranje containers verbeteren in samenwerking met Net Brussel.	
Jeugd	Organisatie van ruilbeurzen voor schoolmateriaal en/of kringloopwinkels	
Jeugd	Afvalpreventie en bewustmaking rond afvalscheiding op school (bijvoorbeeld via het 'Pack Animations Propreté' van Net Brussel)	
Jeugd	100% van de scholen in de stad beschikt over een buitenfietsenstalling (of binnen indien mogelijk) die zo veilig mogelijk is, in samenwerking met het Gewest en parking Brussels	
Jeugd	Scholen aanmoedigen om een schoolvervoersplan op te stellen met de steun van de Regio	
Jeugd	Ouders aanmoedigen om actieve vervoerswijzen te gebruiken, via evenementen of bewustmakingsacties	
Jeugd	Het gebruik van de fiets bevorderen voor het vervoer van boeken tussen bibliotheken	

Jeugd	Doorgaan met het organiseren van fietsbrevetten op basisscholen en middelbare scholen bij het project betrekken	
Jeugd	Organiseren van buitenschoolse activiteiten en fietsprojecten in buitenschoolse structuren	
Jeugd	De temperatuur in de scholen van de stad met 2° verlagen	
Jeugd	Het verbruik van schoolgebouwen monitoren	
Jeugd	Het investeringsplan voor scholen voortzetten om het energieverbruik te verminderen, zodat 75% van de scholen in de stad een EPC-score van C of hoger haalt - De milieuvriendelijke renovatie van het oude schoolgebouwenpark voortzetten, vooral op het vlak van energie (isolatie, kozijnen, dubbele en driedubbele beglazing, ventilatie, groendaken, zonnepanelen, elektriciteit, verwarmingsketels, thermostatische kranen, koelketens, enz.)	
Jeugd	Oprichting van een stuurgroep voor de renovatie van schoolgebouwen, bestaande uit de technische diensten (OPP-energiecel) en het Openbaar Onderwijs (architecten en referent voor duurzame ontwikkeling)	
Jeugd	Hergebruik in de scholen van het meubilair afkomstig van de verhuizing van de CA naar Brucity	
Mobiliteit en openbare ruimte	Het delen van parkeerterreinen met meer dan 20 plaatsen en individuele privéparkeerplaatsen vergemakkelijken	
Mobiliteit en openbare ruimte	Afschaffing van 25% van de parkeerplaatsen op de openbare weg, met uitzondering van leveringszones (in overeenstemming met de doelstellingen van het Gewestelijke Mobiliteitsplan), ten gunste van een comfortabele en veilige infrastructuur voor voetgangers en fietsers	
Mobiliteit en openbare ruimte	Investeringsplan voor zachte mobiliteit bij scholen (wegmarkeringen, verbreding van voetpaden, fietsenrekken…)	
Mobiliteit en openbare ruimte	De inventaris van buurtvoorzieningen bijwerken en deze karakteriseren (toestand, bezettingsgraad, enz.)	
Mobiliteit en openbare ruimte	De tekorten aan openbare diensten identificeren, op basis van de dekkingsgraad. De tekorten aanpakken door de behoeften te objectiveren (overwegende neveneffecten, partnerschap met de buren ontwikkelen)	
Mobiliteit en openbare ruimte	Onderzoek naar en uitvoering van de netwerken van het gewestelijke mobiliteitsplan in alle wijken van de Stad Brussel, met name door het STOP-principe toe te passen in de gemeentelijke verkeersplannen	
Mobiliteit en openbare ruimte	Vormingen voor gemeentemedewerkers (mobiliteit en/of wegenwerken) om de dimensie van personen met beperkte mobiliteit beter in projecten te integreren, bewustwording te creëren over de situatie van personen met beperkte mobiliteit (bijv. een dag om zich in de huid van personen met beperkte mobiliteit te verplaatsen)	
Mobiliteit en openbare ruimte	De capaciteit voor veilige fietsenstallingen uitbreiden in de openbare ruimte, in openbare parkeergarages en in woonwijken (fietsenrekken, fietsenboxen, aandeel fietsplaatsen in openbare parkeergarages, enz.)	
Mobiliteit en openbare ruimte	De ruimte voor voetgangers in de openbare ruimte vergroten door voetpaden te verbreden, ontmoetingszones te creëren en in te richten, en nieuwe voetgangerszones aan te leggen	
Mobiliteit en openbare ruimte	De toegankelijkheid voor voetgangers in kaart brengen (PAVE = Plan voor de toegankelijkheid van wegen en openbare ruimtes);	

Mobiliteit en openbare ruimte	Integratie van beveiligde fietsenstallingen in alle grote openbare gebouwen waar zich mogelijkheden voordoen	
Mobiliteit en openbare ruimte	Begeleiding en financiële ondersteuning van klimaatprojecten van lokale actoren op het gebied van mobiliteit in het kader van de projectoproep Klimaat	
Mobiliteit en openbare ruimte	Duidelijke en zichtbare parkeerzones afbakenen voor gedeelde steps en elektrische fietsen	
Mobiliteit en openbare ruimte	Acties organiseren om het fietsen te promoten in samenwerking met lokale verenigingen en burgers (Vélo Laeken, Volenbike, fietsbeurzen, vormingen op scholen, fietswerkplaats in de Rue de Flandre, fietsevenementen, pumptrack, fietsvormingsprogramma voor vrouwen)	
Mobiliteit en openbare ruimte	De nodige voorzieningen ontwikkelen om zachte mobiliteit bij huurders te bevorderen (bijv. fietsenstallingen, oplaadpunten)	
Mobiliteit en openbare ruimte	Ondersteuning van economische activiteiten rond de fiets (evenementen, markten, fietsuitleenpunten, enz.)	
Mobiliteit en openbare ruimte	Aangelegde en gescheiden fietspaden op de assen waar een scheiding tussen fietsers en automobilisten nodig is.	
Mobiliteit en openbare ruimte	De openbare ruimte 100% toegankelijk maken voor voetgangers en personen met beperkte mobiliteit door de uitvoering van het PAVE (plan voor de toegankelijkheid van wegen en openbare ruimte) en de renovatie van voetpaden	
Mobiliteit en openbare ruimte	De herinrichting van de openbare weg aangrijpen als kans om nieuwe vormen van gebruik van de openbare ruimte te testen (Living Labs-instrument) (bron: GPDO)	
Mobiliteit en openbare ruimte	Het netwerk van gemeentelijke wegen en paden valoriseren en aanvullen	
Mobiliteit en openbare ruimte	Het gewestelijke programma voor de uitrusting van het grondgebied met oplaadpunten voor elektrische voertuigen opvolgen en begeleiden	
Mobiliteit en openbare ruimte	Uitbreiding van de zones met beperkte of verboden toegang voor gemotoriseerde voertuigen (tijdelijk, op zondag, definitief)	
Mobiliteit en openbare ruimte	Communiceren en bewustmaken over de klimaatimpact van vervoer, de gevaren, de regels, de bestaande oplossingen en alternatieven, de voordelen, de premies, de luchtkwaliteit, enz.	
Mobiliteit en openbare ruimte	Vermindering van het aantal of de breedte van de rijstroken, aanleg van verkeersdrempels, plaatsing van verkeersfilters, Berlijnse kussens of verkeersdrempels, voorzieningen voor de beveiliging van voetgangersoversteekplaatsen en de installatie van preventieve en repressieve radars	
Mobiliteit en openbare ruimte	Samenwerken met de MIVB aan de elektrificatie van buslijnen, bijvoorbeeld door haltes met oplaadpunten te ontwikkelen	
Mobiliteit en openbare ruimte	Samenwerken met de MIVB voor de uitbreiding van de tram- en buslijnen die het stadsgebied bedienen: nieuwe tramlijn naar NOH, nieuwe tramlijn tussen het Centraal Station en Belgica.	
Mobiliteit en openbare ruimte	Ruimtelijke aanpassingen doorvoeren om het openbaarvervoersnetwerk te verbeteren: - Aanleg van eigen rijbanen (busrijstroken in tegenrichting, systematische voorrang) - Multimodale knooppunten realiseren - Multimodale bereikbaarheid van de wijken waarborgen	
Mobiliteit en openbare ruimte	De dialoog met de NMBS voortzetten: De frequentie van de treinen op het RER-net (lijn S) verhogen tot 4 treinen/uur. De gebruikers in de stad bewust maken van het gebruik van het S-net en van multimodaliteit	

Mobiliteit en openbare ruimte	Bewustmaking van winkeliers over het gebruik van zachte bezorgwijzen (bakfietsen, vrachtfietsen…)	
Mobiliteit en openbare ruimte	Samenwerken met de RBC om parkeerplannen op te stellen voor toeristenbussen en vrachtwagens	
Mobiliteit en openbare ruimte	Samenwerken met de RBC om de stadslogistiek te evolueren naar een duurzamere logistiek (logistieke hubs en bakfietsen)	
Mobiliteit en openbare ruimte	Ontwikkeling van lokale logistieke ruimtes (ELP) voor de levering van de laatste kilometer	
Mobiliteit en openbare ruimte	Installatie van oplaadpunten op de verschillende locaties van de stad	
Mobiliteit en openbare ruimte	Geleidelijke vervanging van voertuigen met verbrandingsmotoren door elektrische en CNG-voertuigen	
Mobiliteit en openbare ruimte	Ontwikkeling van een efficiënt platform voor het beheer en het delen van dienstvoertuigen	
Mobiliteit en openbare ruimte	Medewerkers opleiden in milieuvriendelijk rijden	
Mobiliteit en openbare ruimte	Mogelijkheden onderzoeken om voertuigen te delen met de structuren die onder de stad vallen	
Mobiliteit en openbare ruimte	De trackingmogelijkheden van de voertuigen van de stad versterken met het oog op de inkrimping van het wagenpark	
Mobiliteit en openbare ruimte	Een plan voor dienstreizen opstellen en invoeren voor de ambtenaren en verkozenen van de stad	
Mobiliteit en openbare ruimte	Voor elke treinreis van minder dan 8 uur geeft de stad de voorkeur aan de trein boven het vliegtuig	
Mobiliteit en openbare ruimte	Aansluiting bij de verschillende systemen en stimulansen die koolstofarme verplaatsingen bevorderen (bijvoorbeeld: mobiliteitsbudget, 100% terugbetaling van het MTB-abonnement, ...)	
Mobiliteit en openbare ruimte	De conclusies van de studie om het fietsgebruik door ambtenaren en verkozenen van de stad te verhogen, implementeren	
Mobiliteit en openbare ruimte	De fietsinfrastructuur van de politiegebouwen aanpassen: inventarisatie van de parkeermogelijkheden voor tweewielers en de specifieke behoeften op dit gebied.	
Mobiliteit en openbare ruimte	Eco-mobiliteitsproject, opgezet door twee politieagenten, met als doel het percentage woon-werkverkeer en zakelijke verplaatsingen met duurzame vervoersmiddelen te verhogen	
Mobiliteit en openbare ruimte	Bewustmaking van de medewerkers van de stad, bijvoorbeeld door het uitdelen van drinkflessen en fietsvesten	
Mobiliteit en openbare ruimte	Het brandstofverbruik van politievoertuigen verminderen: geleidelijke vervanging van het wagenpark door een elektrisch of op zijn minst hybride wagenpark	

Participatie, bestuur	Een netwerk van actoren rond de klimaatdoelstellingen animeren	
Participatie, bestuur	Zorgen voor de opvolging en evaluatie van het klimaatplan	
Participatie, bestuur	Een routekaart opstellen met betrekking tot de doelstellingen van het grondgebied	
Participatie, bestuur	De acties van de actoren in het gebied zichtbaar maken	
Participatie, bestuur	Begeleiding bij het opzetten van projecten	
Participatie, bestuur	De soorten groene premies aanpassen om de klimaatuitdagingen aan te gaan	
Participatie, bestuur	Concrete voorstellen en acties laten ontstaan die afkomstig zijn van en/of beheerd worden door de toekomstige generatie	
Participatie, bestuur	Uitwisseling van goede praktijken, voornamelijk met Energy Cities en het Burgemeestersconvenant	
Participatie, bestuur	Diensten, instrumenten en administratieve procedures delen met de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de 18 Brusselse gemeenten	
Participatie, bestuur	Samenwerken met universiteiten en hogescholen: Partnerschappen ontwikkelen met de academische wereld om onderzoek naar veerkracht, de stad in transitie, enz. te stimuleren.	
Voeding	Een snijatelier (groenteverwerkingsbedrijf) opzetten voor de bereiding van verse groenten en fruit.	
Voeding	Een eigen productieketen ontwikkelen door de grond van de Stad Brussel en de partners te benutten voor voedselproductieprojecten	
Voeding	Het voedselproductieproject in Sterrebeek uitvoeren ten behoeve van De Brusselse Keukens (Sterrebeek-project gefinancierd door BE)	
Voeding	Identificeren en ondersteunen van de toewijzing van nieuwe terreinen aan stadslandbouwprojecten (aankoop, gebruiksovereenkomsten, logistieke en financiële ondersteuning…).	
Voeding	Beschikbaar stellen van nieuwe ruimtes (in de volle grond en bovengronds) voor stadslandbouw, bestemd voor professionele projectontwikkelaars	
Voeding	Waterpunten installeren voor tuinbouwactiviteiten	
Voeding	Een centraal toegangspunt tot de stad creëren en projectontwikkelaars begeleiden bij de ontwikkeling van nieuwe stadslandbouwprojecten	
Voeding	Aanleg van moestuinen en boomgaarden in de Groene Ruimten van de stad	
Voeding	Vormingen aanbieden voor actoren in de stadslandbouw op het grondgebied van de stad	
Voeding	Technische en logistieke ondersteuning aanbieden aan actoren in de stadslandbouw op het grondgebied van de stad	
Voeding	Een kaart publiceren en bijwerken van de terreinen en projecten die bestemd zijn voor stadslandbouw (professioneel en door burgers), in samenwerking met de kaart van de stadsmoestuinen van Brussel Leefmilieu.	
Voeding	De ontwikkeling van 'buurtkeuken'-projecten ondersteunen (begeleiding, financiering, terbeschikkingstelling van lokalen...)	

Voeding	Duurzaamheidscriteria (bulk, bio, korte ketens...) integreren als voornaamste criterium voor de toewijzing van marktplaatsen	
Voeding	De begunstigden ondersteunen en voorstellen doen op basis van duurzaamheidscriteria, terwijl tegelijkertijd wordt gestreefd naar kostenoptimalisatie	
Voeding	Het gebruik van biologische ingrediënten door De Brusselse Keukens verder opvoeren	
Voeding	Het label "Keukens Centrale Good Food" behalen	
Voeding	Geleidelijke vermindering van het vleesgehalte in de maaltijden die door De Brusselse Keukens worden bereid voor alle activiteiten (scholen, Crèches, ziekenhuizen, rusthuizen). In overeenstemming met de smaakfeedback van de begunstigden van het département Gezondheid (ziekenhuizen en rusthuizen), maaltijden aanbieden waarin het aandeel peulvruchten wordt verhoogd dankzij het werk aan de plantaardige menu's door De Brusselse Keukens, waarin het vleesgehalte geleidelijk wordt verminderd en waarin bepaalde soorten rood vlees worden vervangen door wit vlees met een lagere milieu-impact.	
Voeding	Het aandeel verse producten dat door de Keukens wordt besteld, verhogen	
Voeding	Een dagmenu en een menukaart met keuze uit verschillende gerechten aanbieden in ziekenhuizen	
Voeding	Op verzoek van de ziekenhuizen kunnen de keukens de menu's uitbreiden om menu's met seizoensfruit en -groenten te garanderen	
Voeding	Wekelijks 2 alternatieve menu's aanbieden aan de rusthuizen	
Voeding	Elke dag een 100% vegetarisch menu aanbieden, naar keuze van de patiënt	
Voeding	Regelmatig de smaakvoorkeuren van gebruikers/klanten peilen voor regelmatige consumptie (lange ziekenhuisopnames, scholen, Crèches…)	
Voeding	Industriële sausconcentraten vervangen door alternatieven	
Voeding	Bij openbare aanbestedingen de voorkeur geven aan de aankoop van levensmiddelen bij lokale producenten, met name via criteria op het gebied van milieu-impact	
Voeding	De clausules inzake duurzame visserij handhaven in de visopdrachten (100 % MSC- en ASC-gecertificeerde vis)	
Voeding	Producten uit het 5e assortiment (industriële kant-en-klaarmaaltijden) uitsluiten van bestellingen bij De Brusselse Keukens	
Voeding	In overleg met ONE en K&G het aantal vegetarische maaltijden in Crèches en scholen geleidelijk uitbreiden, het aandeel rood vlees verminderen en de portiegrootte van vlees in vleesmaaltijden verkleinen.	
Voeding	Een selectiecriterium met betrekking tot korte ketens en Good Food-producten opnemen in de toekenning van concessies door de Régie	
Voeding	Handelaren bewust maken van de Good Food-criteria (en de mogelijkheden om het label te verkrijgen), met name wat betreft het terugdringen van verspilling. Actie uitgevoerd in samenwerking met Entreprendre. Bijvoorbeeld: vier keer per jaar een nieuwsbrief naar de horeca sturen over seizoensgroenten.	
Voeding	Verwijder industriële drinkautomaten uit sportfaciliteiten en zorg voor voldoende drinkfonteinen	

Voeding	Een inkoopgroep voor voedsel oprichten binnen de administratie	
Voeding	De vestiging van coöperatieve supermarkten ondersteunen (informatieavond, begeleiding van projectdragers…)	
Voeding	De ontwikkeling van duurzame voedselinkoopgroepen in de regio ondersteunen (het beschikbaar stellen van ruimtes in buurthuizen, sportzalen, bibliotheken, enz. vergemakkelijken)	
Voeding	Begeleiding en financiële ondersteuning van klimaatprojecten van lokale actoren op het gebied van voeding in het kader van de projectoproep Klimaat	
Voeding	De medewerkers van de stad een systeem voor duurzame en lokale voedselinkopen aanbieden, in samenwerking met Sobru en een lokale partner	
Voeding	Een bewustmakingscampagne rond duurzame voeding opzetten	
Voeding	Gezien de Europese regelgeving inzake overheidsopdrachten zal de Stad Brussel zich aansluiten bij het voorstel voor een uitzondering op het gebied van voedsel, om deze te laten evolueren ten gunste van korte ketens	
Voeding	Invoering van de verplichting tot sorteren/terugwinning van bioafval	
Voeding	Voorraden optimaliseren, overschotten verminderen; opzetten van proefprojecten in instellingen om voedselverspilling efficiënt te meten (afvalbakken met weegschaal, scanners,…)	
Water	Voorlichtings- en stimuleringscampagne voor de doorlatendheid van privéterreinen (bestaande steunmaatregelen / informatie over verboden met betrekking tot vrijhoudzones)	
Water	Besproeiing van sportterreinen met regenwater	
Water	Monitoring van het waterverbruik van de stad (Shayp) en van het aantal regenwaterreservoirs	
Water	Begeleiding en financiële ondersteuning van klimaatprojecten van lokale actoren op het gebied van water in het kader van de projectoproep Klimaat	
Water	De deelname van de stad Brussel voortzetten aan het experimentele ontwikkelingsproject dat systemen voor geïntegreerd regenwaterbeheer test in samenwerking met inwoners, onderzoekers en actoren in het veld, om het overstromingsrisico in Brussel te verminderen.	
Water	Alle openbare gebouwen, bij elke ingreep/renovatie, waar dit technisch mogelijk is, uitrusten met een wateropslagcapaciteit die gelijk is aan hun behoefte voor het besproeien van planten, sanitair, het reinigen van wegen, voertuigen of moestuinen (regenwaterreservoir, grondwaterafvoer, grijs water)	
Water	Een GRB integreren in elk renovatie-/bouwproject van gebouwen waar dit mogelijk is	
Water	Invoering van concrete maatregelen voor langdurige droogteperiodes (Droogteplan)	
Water	Installatie van regenwaterreservoirs op de 4 begraafplaatsen om ze zelfvoorzienend te maken op het gebied van irrigatie.	
Water	Kaart met de prioritaire interventiegebieden voor de bestrijding van overstromingen op het grondgebied	
Water	De stad ondersteunt de actoren in het gebied via gemeentelijke waterpremies (infiltratie van regenwater, doorlatende bodems, regenwateropvang, regenwaterreservoirs)	

Water	250.000 m² ondoordringbare oppervlakken zullen worden doorlatend gemaakt of losgekoppeld van de riolering in de prioritaire interventiezone van het stroomgebied van de Molenbeek. Door de stad geïdentificeerde ingrepen: Stadion, Bockstael-school, Magnolias-school, Koningin Astrid-school, NEO, Brusseau / Prins Leopoldplein, PEB, Trademart, Primerose, UVC Brugman, Foyer laekenois	
Water	Een kaart van het blauwe netwerk maken	